

støtte fra en række lande, såvel i øst og vest som blandt de neutrale. USA afviste som følge af tidligere erfaringer tanken om et ukontrolleret moratorium, medens Sovjetunionen fastholdt sit tilbud om som et kompromis i inspektionsspørgsmålet at acceptere denne idé.

Det tidligere fremsatte svenske forslag om etablering af en international „detection club“ til udveksling af seismologiske oplysninger fik tilslutning i en lang række vestlige og neutrale indlæg, og Sovjetunionen udtalte, at forslaget var overvejelse værd, såfremt det kunne bidrage til at nå til en fuldstændig prøvestopaftale uden inspektionsadgang. Det var en forudsætning for Sovjetunionen, at udleveringen af seismiske oplysninger til „klubben“ skulle ske på frivillig basis, og at vurdering af oplysningsmaterialet skulle foretages af staterne hver for sig. USA kunne støtte enhver forbedring af registreringsteknikken og af udvekslingen af de registrerede seismiske data.

Det tidligere nævnte forslag om „kontrol efter udfordring“, der fremsattes af Sverige under 20. samling, omtaltes i flere indlæg. Nepals delegerede fremhævede, at de to supermagters svigtende interesse var beklagelig, for så vidt som den gav anledning til at betvivle deres vilje til at indgå en prøvestopaftale; han fandt dog, at en optagelse af forslaget i en aftale ikke var afgørende, idet erfaringerne fra Moskva-aftalen, der ikke indeholdt nogen „verification by challenge“-procedure, havde vist, at man selv uden en sådan rent faktisk anvendte en tilsvarende procedure i tilfælde, hvor der forelå mistanke om overtrædelse af aftalen.

Også det på den uofficielle konference i Scarborough i juni 1966 fremsatte forslag om en forsøgsvis gennemførelse af „kontrol efter udfordring“-forslaget kombineret med et tidsbegrænset stiltiende moratorium for prøvesprængninger fandt støtte fra flere sider. Canada og Japan fremdrog tanken om opstilling af forseglede seismografiske apparater som et bidrag til løsning af kontrolproblemet. En række delegerede udtalte beklagelse over, at Frankrig og Kina fortsat gennemførte prøvesprængninger i atmosfæren uanset Moskva-aftalen. Fra japansk side nævntes det, at en fuldstændig prøvestopaftale kunne tænkes at mindske disse

to landes interesse i at fortsætte deres afprøvninger.

Lord Chalfont, Storbritannien, fremhævede bl. a., at indgåelsen af en fuldstændig prøvestopaftale ville være et vigtigt element i en effektiv ikke-spredningspolitik både ved rent faktisk at vanskeliggøre fremstilling og videre udvikling af atomvåben og ved den psykologiske virkning i retning af afspænding og øgelse af den gensidige tillid. Han nævnte i denne forbindelse som flere andre delegerede faren for et fornyet rustningskapløb i forbindelse med opstillingen af antiraketvåben; også denne fare ville reduceres gennem en aftale.

Den 24. november 1966 vedtog 1. udvalg et af de 8 uforpligtede deltagere i 18-magtskonferencen fremsat *resolutionsforslag* om standsning af kernevåbenforsøg. Vedtagelsen skete med 72 stemmer for og ingen imod. Frankrig undlod at stemme.

Ifølge resolutionen *opfordres* alle stater til at tilslutte sig den partielle prøvestopaftale, og det *henstilles* til alle atomvåbenmagter at indstille alle former for kernevåbensprængninger. Der *udtrykkes håb om*, at staterne vil bidrage til en effektiv international udveksling af seismiske data, og *18-magtsudvalget opfordres til* uden yderligere forsinkelse at udarbejde en traktat, der forbyder underjordiske prøvesprængninger med kernevåben.

Den 5. december 1966 vedtog *plenarforsamlingen* resolutionen (res. 2163) med 100 stemmer for, Albanien imod, medens Frankrig og Cuba afstod.

1. udvalgs beretning: A/6530.

Spørgsmålet om indkaldelse af en konference med henblik på undertegnelse af en konvention om forbud mod anvendelse af nucleare og thermo-nucleare våben.

1. udvalg behandlede ovennævnte dagsordenspunkt på 3 møder i slutningen af november. Indien, Jugoslavien, Nigeria, UAR og Æthiopien fremsatte et resolutionsforslag, hvorefter Generalforsamlingen skulle anmode den kommende verdensnedrustningskonference — hvis afholdelse vedtoges på 20. samling (jfr. res. 2030(XX)) — om *at give prioritet* til behandlingen af spørgsmålet om undertegnelse af en aftale om forbud mod anvendelse af nucleare og